

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Рябушка Л.Б., Гасва А.В.

В умовах переходу до ринкової економіки важливого значення набуває поліпшення якісних показників використання матеріалів. Поліпшенню ресурсозабезпечення сприяє упорядкування первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня механізації й автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення строгого порядку приймання, збереження, витрати сировини і матеріалів.

Розвиток ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні висувають дедалі нові вимоги до бухгалтерського обліку, як до основного засобу контролю за веденням господарської діяльності підприємств. Тому удосконалення бухгалтерського обліку пов'язане з вирішенням актуальних завдань в економіці України: збільшення обсягу виробництва продукції (робіт, послуг), зниження собівартості продукції.

Вирішення цих завдань можливо при забезпеченні підприємств необхідними матеріальними цінностями, без яких неможливий виробничий процес.

Виробничі запаси - це товарно-матеріальні цінності, які вносять до інвентаризаційного опису за кожним окремим найменуванням. При фактичній перевірці встановлюють наявність сировини, матеріалів, покупних напівфабрикатів, тари, запасних частин, малоцінних та швидкозношуваних предметів, товарів, готової продукції тощо.

Специфічною особливістю виробничих запасів є те, що вони в процесі виробництва використовуються повністю

Аналіз надходження матеріальних цінностей та їх використання і реалізація є основою ділянкою аналітичної роботи підприємства, яка забезпечує визначення і контроль точності та об'єктивності основного показника діяльності підприємства - обсягу реалізації і фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності.

Важливим інструментом виявлення внутрішньовиробничих резервів економії та раціонального використання матеріальних ресурсів є економічний аналіз.

Метою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є аналіз стану виробничих запасів та надання пропозицій щодо вдосконалення виробничих запасів, а також пошук резервів підвищення ефективності використання виробничих запасів.

Отже, аналітичне дослідження виробничих запасів актуальне і має практичне значення.

Під час аналізу матеріальних запасів підприємства досліджується рух матеріалів, їх оцінка, а також правильне відображення в реєстрах бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Над даною темою працювали такі економісти: Савицька Г.В., Петрова В.І., Стражева В.І. та інші видатні вітчизняні та зарубіжні автори.

Аналіз надходження та руху матеріалів є дуже актуальним, адже ефективне використання матеріалів призведе до зменшення витрат, собівартості продукції, підвищення рентабельності, матеріального та фінансового становища підприємства.

Основними завданнями які вирішуються у процесі господарської діяльності є аналіз наявності та руху виробничих запасів, а саме:

- аналіз змін у структурі виробничих запасів, порядку їх надходження та ефективного використання;
- вплив на рух виробничих запасів результатів інвентаризації та переоцінки;
- узагальнення результатів аналізу шляхом виявлення внутрішньогосподарських резервів;
- розробка аналітичних альтернатив удосконалення даної ділянки діяльності підприємства.

При економічному аналізі запасів доцільним є використання таких методів: діалектичного метод пізнання, методу наукової абстракції, методів конкретного і абстрактного, логічного та історичного дослідження, системного та порівняльного аналізу. Дані методи аналізу дають змогу зробити всебічний економічний аналіз результатів, на основі яких можна зробити висновок про діяльність підприємства.

В умовах фінансової нестабільності і низької платоспроможності на промислових підприємствах України впровадження аналізу допоможе більш раціонально використовувати наявні матеріальні ресурси, зокрема знаходити внутрішні резерви для збільшення виробництва продукції за рахунок зменшення матеріальних витрат на одиницю продукції. Аналіз повинен займати одне з провідних місць в процесі управління виробничою діяльністю, бо облік без застосування аналізу не може привести до раціональних і ефективних рішень по удосконаленню виробничого процесу.